

Праця та заробітна плата в готельному господарстві

Анна Кудлай, Тетяна Нікітіна

Національний університет харчових технологій

Вступ. Складовою організованої в масштабах народного господарства праці є праця фахівців невиробничої сфери, до якої належить і готельне господарство. Ця праця сприяє відновленню робочої сили, забезпечуючи тим самим безперервність процесу суспільного відтворення. Таким чином, праця персоналу готельних підприємств хоча й не бере участі безпосередньо в матеріальному виробництві, однак сприяє його здійсненню й утворенню національного доходу країни.

Матеріали і методи. Теоретичні аспекти щодо економічної діяльності в сфері готельного господарства, включаючи працю та заробітну плату, викладено в працях Єфимової О.П., Феоктистової В.І. та Яковлева Г.А. Різні аспекти трудових відносин та організації заробітної плати досліджували вітчизняні вчені: Бойко М.Д., Болотіна Н.Б., Карпенко Д.О., Павлик П.М., Пилипенко П.Д., Буряк В.Я., Казак З.Я., Синчук С.М., Прокопенко В.І. В ході дослідження були використані загальнонаукові та спеціальні методи пізнання правових явищ: діалектичний метод, нормативно- порівняльний, формально-логічний, історичний, системно-структурний та інші.

Результати. Специфіка праці колективів готельних підприємств полягає в тому, що результатом праці є не продукт, а послуга. Використовуючи у своїй виробничо-експлуатаційній діяльності продукти матеріального виробництва, працівники створюють і реалізують готельні послуги. Невипадково у багатьох країнах, що спеціалізуються на розвитку туризму, значна частина національного доходу створюється саме в туризмі й, зокрема, у готельному господарстві. Праця персоналу готельних підприємств характеризується безперервним графіком роботи, нерівномірністю навантаження впродовж року, місяця, тижня й навіть доби. Чисельність обслуговуючого персоналу залежить не від обсягу послуг, що надаються, а від місткості готелів.

Важливим показником, що характеризує ефективність використання трудових ресурсів у готельному господарстві є продуктивність праці. В умовах своєрідного характеру експлуатаційної діяльності готелів продуктивність праці визначається кількістю місць або середньою сумою реалізованих послуг, що припадають на одного працівника за певний період. Продуктивність праці підвищується за рахунок інтенсивних факторів, запровадження механізації ручної праці, суміщення професій, скорочення втрат робочого часу, підвищення кваліфікації та професійного рівня фахівців готельного господарства, вдосконалення окремих операцій та виробничо- експлуатаційних процесів у цілому, підвищення матеріальної зацікавленості у результатах праці, вивчення та впровадження передового вітчизняного та зарубіжного досвіду.

Важливою умовою ефективності використання трудових ресурсів є визначення чисельності працівників. Чисельність інженерно-технічних працівників, службовців і молодшого обслуговуючого персоналу встановлюється, виходячи з діючих типових штатів для різних розрядів готелів.

Висновки. Специфіка праці в підприємствах готельного господарства потребує оптимізації чисельності працівників, підвищення ефективності їх праці, використання найбільш прогресивних і ефективних форм оплати праці, тісного взаємозв'язку середньої заробітної праці та її продуктивності. Планування фонду оплати праці базується на техніко-економічних розрахунках, тобто нормативах, основою яких є мінімальна заробітна плата